

राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक
सुधारणांकरिता सहाय्य (Supoort to State Extension
Programmes for Extension Reforms) या केंद्र पुरस्कृत
योजनेच्या अंमलबजावणीस मान्यता देणाऱ्याचा

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुंसवधन, दुधव्यवसाय विकास व मर्त्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : कृषिका १७०७/प्र.क्र.१३६/३-ओ

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३०.

दिनांक: २८ सप्टेंबर, २००७.

वाचा:- शासन निर्णय कृषि, पशुंसवधन, दुधव्यवसाय विकास व मर्त्यव्यवसाय विभाग क्रमांक

- १) रायिका १७०५/प्र.क्र.३८/३-ओ, दिनांक २४ ऑक्टोबर, २००५
- २) कृषिका १७०६/प्र.क्र.१३/३-ओ, दिनांक १६ सप्टेंबर, २००६
- ३) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक एफ.क्र. २७(१८)/२००७- ओह दिनांक १५ जून, २००७.
- ४) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक एफ.क्र. २७(६)/२००७- ओह दिनांक २८ जून, २००७.
- ५) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक एफ.क्र. २७(६)/२००७- ओह दिनांक १२ जून, २००७

प्रस्तावना

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने कृषि विस्तार कार्यक्रम पुनर्जीवित करून शेतकऱ्यांच्या गरजेनुरुप तसेच निकडीनुसार कृषि विस्तार कार्यक्रम राबविण्यासाठी राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणांकरिता सहाय्य ही केंद्र पुरस्कृत योजना १० टक्के केंद्र व १० टक्के राज्य हिस्सा या तत्वावर सन २००५-०६ पासून राबविण्यास मान्यता दिली आहे. या मान्यतेनुसार राज्यास सदर योजना सन २००७-०८ मध्ये १३ जिल्ह्यात राबविण्यास केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २८ जून, २००७ च्या पत्रांवर्ये मान्यता दिली आहे.

राज्यातील ठाणे, रत्नगिरी, सिंधुदुर्ग, पुणे, अहमदनगर, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, जालना, नंदूबार, लातूर, हिंगोली व गडचिरोली या १३ जिल्ह्यातील कार्यक्रम राबविण्याकरिता केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि. २८ जून, २००७ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणांकरिता सहाय्य या केंद्र पुरस्कृत योजनेची अंमलबजावणी सन २००७-०८ मध्ये करण्याकरिता रु.११५.२१ लक्ष (रुपये नऊ कोटी पंधरा लक्ष एकव्याप्त हजार फक्त) इतक्या निधीचा कार्यक्रम राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. त्यापैकी केंद्र हिस्सा रु.८२३.६९ लक्ष व राज्य हिस्सा रु.९१.५२ लक्ष असा होईल. तथापि केंद्र शासनाने १३ जिल्ह्यातील नियोजित कार्यक्रमाकरिता मंजूर केलेल्या रु.११५.२१ लक्ष निधी पैकी रु. ४३२.९२ लक्षाच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता दिलेली आहे. ही मान्यता विचारात घेऊन वरील योजनेची सन २००७-०८ मध्ये राज्यातील १३ जिल्ह्यात अंमलबजावणी करण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यसतरीय मुख्यालय कक्ष, राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (सामंती) तसेच राज्यातील ठाणे, रत्नगिरी, सिंधुदुर्ग, पुणे, अहमदनगर, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, जालना, नंदूबार, लातूर, हिंगोली व गडचिरोली या १३ जिल्ह्यातील कार्यक्रम राबविण्याकरिता केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने त्याच्या दिनांक २८ जून, २००७ च्या पत्रांवर्ये दिलेल्या मान्यतेनुसार राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणांकरिता सहाय्य ही योजना सन २००७-०८ मध्ये राबविण्यास रु.११५.२१ लक्ष (रुपये नऊ कोटी पंधरा लक्ष एकव्याप्त हजार फक्त) इतक्या कार्यक्रमास शासनाची प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २८ जून, २००७ च्या पत्रांवर्ये वर नमूद केलेल्या १३ जिल्ह्यातील आत्मा संस्थेमार्फत रु.११५.२१ लक्ष (रुपये नऊ कोटी पंधरा लक्ष एकव्याप्त हजार फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. या मान्यतेच्या अर्थीन राहून राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणांकरिता सहाय्य ही केंद्र पुरस्कृत योजना केंद्र : राज्य १०:१० या हिस्स्यानुसार राबवावयाची असल्याने मंजूर कार्यक्रमाकरिता केंद्र हिस्सा रु.८२३.६९ लक्ष एवढी असून राज्य हिस्स्याची १०% रव्वक्रम रु. ९१.५२ लक्ष एवढी आहे. तथापि केंद्र शासनाने १३ जिल्ह्यातील कार्यक्रम राबविण्याकरिता प्रथम रु. ४३२.९२ लक्ष (रुपये चार कोटी बत्तीस

लक्ष ड्याण्ड व हजार फक्त) च्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता दिली आहे. ही मान्यता विधारात घेता केंद्र हिंशयाचा ९० टक्के निधी रु.३८९.६३ लक्ष (रुपये तीन कोटी एकोणनव्हद लक्ष त्र्येषष्ठ हजार फक्त) आणि राज्य हिंशयाचा १० टक्के निधी रु.४३.२९ लक्ष (रुपये त्र्येष्ठालीस लक्ष एकोणतीस हजार फक्त) इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास सन २००७-०८ मध्ये राबविण्यास राज्य शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार हा खर्च करण्यास आणि योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी महणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. उपरोक्त योजनेतील केंद्र हिंशयाचा ९० टक्के निधी रु.३८९.६३ लक्ष केंद्रिय कृषि मंत्रालयामार्फत संदर्भाधीन दि.१२ जुलै, २००७ च्या पत्रावर्ये वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार प्रशिक्षण संस्था, नागपूर या राज्याच्या शिखर प्रशिक्षण भॅंस्येकडे परस्पर जमा करण्यात आला आहे. या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे त्यांनी संस्थेस सूचना द्याव्यात.

४. सन २००७-२००८ कारिता मंजूर केलेला रु.४३.२९ लक्ष (रुपये त्र्येष्ठालीस लक्ष एकोणतीस हजार फक्त) हा राज्य हिंशयाचा निधी खालील लेखाशिर्षाखाली मंजूर व अर्थसंकल्पित तरतुदीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

राज्य हिंशसा

मागणी क्रमांक डी-४,

२४०१, पीकसंवर्धन

१०९ विस्तार व प्रशिक्षण, १०९ पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना

केंद्र पुरस्कृत योजना (राज्य हिंशसा)

(००) (१०९) (०१) माहिती व प्रचार

(०१) (४३) कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा

करण्याकरिता सहाय्य (२४०१ ४४३६)

३३ - अर्थसहाय्य

५. सन २००७-०८ मध्ये सदर योजनेची अंमलबजावणी संदर्भाधीन दिनांक २४ ऑक्टोबर, २००५ च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या मार्गदर्शक सूचना, अटी व शर्तीनुसार करण्यात याची. तसेच केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २८ जून, २००७ च्या पत्रात नमूद केलेल्या व वेळोवेळी केलेल्या मार्गदर्शक सूचना लक्षात घेऊन या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी संबंधिताना मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात याव्यात.

६. या योजनेच्या अंमलबजावणीचा आढावा संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी वेळोवेळी घ्यावा. तसेच संबंधित जिल्ह्यांना जिल्हानिहाय वितरीत केलेल्या तरतुदीबाबतचा तपशील शासनास पाठविण्याची दक्षता घ्यावी. सदर निधीचे वाटप वित विभागाने विकासित केलेल्या संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीव्वारे आणि त्यांच्या दि. १५ मे, २००७ च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या सूचनेनुसार मासिक कॅशप्लोट्या मर्यादेत राहील याची जबाबदारी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, पुणे यांची राहील.

७. हे आदेश वित विभागाच्या अनी. संदर्भ क्र.२२९/व्यय-१ दिनांक १६/८/२००७ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार प्र.संचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००७०९२८१२५५२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विकास राऊत

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

कुलगुरु, भरातवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,

कुलगुरु, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला,

कुलगुरु, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगार,

कुलगुरु, डॉ.वाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नगिरी,

सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव (मृद व जलसंधारण), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 कृषि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (५ जादा प्रतींसह)
 आयुक्त, सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व जिल्हांचे मुख्य कायंकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
 संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतींसह),
 सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
 संचालक (पणन), सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, रेशीम उद्योग पुणे मुंबई रस्ता, शासकीय दूध डेअरीसमोर, पुणे ४११ ००३
 संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, कोल्हापूर, अमरावती,
 औरंगाबाद, नाशिक, खोपोली, दौँड
 सर्व जिल्हांचे जिल्हा अधिकारक कृषि अधिकारी,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), मुंबई
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), नागपूर,
 सर्व जिल्हांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,
 सर्व विधान मंडळ रादस्य, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय,
 ग्रंथपाल, विधिमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, मुंबई,
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
 नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व सहसचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव,
 मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव,
 निवड नस्ती, (कार्यासन ३-अे)